

Старозагорската обсерватория отбеляза 65 години от полета на Юрий Гагарин с програма от филми и лекции, посветени на Космоса

Събота, 18 Април 2026

Обсерваторията носи името на първия космонавт на планетата Земя, съгласие за което дава лично Юрий Гагарин през 1961 г., само два месеца след космическия полет

В Астрономическа обсерватория и планетариум „Юрий Гагарин“ на 16 април 2026 г. през целия ден жители и гости на Стара Загора имаха възможност да се потопят отново в паметните мигове, свързани с деня, в който Юрий Гагарин обикаля Земята за 108 минути – 12 април 1961 г. Денят е обявен от Организацията на обединените нации (ООН) за Международен ден на пилотираните космически полети.

„Поехали!“ – това са думите, с които руският космонавт започва историческия първи пилотиран полет в Космоса. След завръщането си той споделя:

„Обикаляйки Земята в моя космически кораб, аз се възхищавах на красотата на нашата планета. Хора от целия свят, нека да пазим и увеличаваме тази красота – не да я разрушаваме!“

Обсерваторията носи името на първия космонавт на планетата Земя, съгласие за което дава лично Юрий Гагарин през 1961 г., само два месеца след космическия полет. Както разказва директорът на Центъра за подкрепа за личностно развитие – Астрономическа обсерватория и планетариум „Юрий Гагарин“ доц. д-р Алексей Стоев, при посещението на Гагарин в Стара Загора е проведена среща с ръководството на тогавашната обсерватория, а впоследствие е получено писмено съгласие за именуването.

Празничната програма в Астрономическа обсерватория „Юрий Гагарин“ започна с прожекция на филма „Първият“, посветен на живота, делото и героизма на първия космонавт на Земята Юрий Гагарин. Лентата представя неговия исторически полет и подчертава посланието му като „гражданин на планетата Земя“ -символично определение, произтичащо от това, че той е първият човек, достигнал Космоса.

Паралелно с презентациите и лекциите в Звездната зала имаше и няколко прожекции в Планетариума посветени на изследванията на Космоса, Слънчевата система и Вселената.

Доц. д-р Алексей Стоев изнесе вдъхновяваща лекция на тема „65 години от полета на Юрий Гагарин“. В нея той припомни ключови моменти от началото на космическата ера – полета на първия изкуствен спътник, мисията на Гагарин и кацането на Луната.

„Искахме да разкажем малко история на хората, най-вече на младите, които не помнят онези времена, свързани с първите стъпки на човечеството в Космоса. Искахме да покажем, че космонавтиката, космическите изследвания и астрофизиката не са науки и технологии - застинали във времето на първопроходците, а продължават да се развиват интензивно и днес“, подчерта той.

В рамките на презентацията на тема „Техника и технологии на съвременните космически полети с участието на човека“ бе разгледано развитието на човешкото присъствие в Космоса – от околоземна орбита, през трасетата Земя-Луна и Земя-Марс, до перспективите за изследване на периферията на Слънчевата система и бъдещи междузвездни мисии.

Акцент бе поставен върху технологичните предизвикателства, свързани с двигателните системи и дългосрочното пребиваване на човека в Космоса. Обсъдени бяха и възможни решения, включително развитие на технологии за хибернация, при които астронавтите могат да бъдат поставяни в състояние на „сън“ по време на дълги полети, с цел намаляване на биологичното натоварване и оптимизиране на ресурсите по време на мисията.

Мисията „Артеми́с“ - програмата за завръщането на човека на Луната - бе финалният акцент на празничния ден. По време на специално подготвена презентация доц. д-р Алексей Стоев представи и уникални фотокадри, свързани с мисията.

Той подчерта, че за първи път от 1972 г. насам човечеството отново прави решителна стъпка към Луната. Мисията „Артеми́с II“ на НАСА изпраща четиричленен екипаж на обиколка около естествения спътник на Земята – ключов етап към бъдещи кацания на лунната повърхност.

Десетдневната мисия завършва успешно със спускане на капсулата „Орион“ в Тихия океан край Сан Диего, след като тя и екипажът преминават успешно през земната атмосфера. Така е реализирано първото пътуване на хора до Луната и обратно от повече от половин век.

„Целият полет на „Артеми́с“ – от изстрелването до завръщането – показва, че този модел на мисия е работещ и икономически ефективен“, обобщава доц. д-р Алексей Стоев.

В края на събитието бе открито и специализирано студио за видео-и звукозапис, изградено със средства, дарени от д-р Пл. Яковлиев - бивш възпитаник на Обсерваторията и Граждански клуб „Лайънс“, Стара Загора. С това се финализира цикълът по изграждане на съвременната технологична база на Астрономическата обсерватория и планетариум, която позволява да се създават модерни аудио и визуални продукти за лекционната програма на Старозагорския планетариум.

